

FIȘA DISCIPLINEI
(în baza OM nr. 5703/2011)

Aprobat prin decizia Consiliului
Facultății nr. 27/22.10.2015

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Sapientia din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea/ DSPP	Facultatea de Științe și Arte
1.3. Domeniul de studii	Cinematografie, forografie, media
1.4. Ciclul de studii	Licență
1.5. Programul de studiu	Cinematografie, fotografie, media
1.6. Calificarea	Regie de film și TV, Imagine de film și TV, Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate media, filmologie.

2. Date despre disciplină

2.0. Departamentul	Media						
2.1. Denumirea disciplinei	Istoria filmului românesc și din Europa de Est (2.)						
2.2. Titularul disciplinei/a activităților de curs	conf. univ. dr. Gelencsér Gábor						
2.3. Titularul (ii) activităților de	seminar	asist. univ. drd. Boné Ferenc					
	laborator						
	proiect						
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar /laborator /proiect /practica	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar /laborator /proiect /practica	28
Distribuția fondului de timp:					ore
a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
d) Tutoriat					2
e) Examinări					2
f) Alte activități:					
3.7. Total ore studiu individual			44		
3.8. Total ore pe semestru			100		
3.9. Numărul de puncte de credit			4		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. De curriculum	
4.2. De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	Prezentări combinate cu proiecții și dezbateri.
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului	Dezvoltarea unor teme de către studenți, discuție, proiecții.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Analiza limbajului cinematografic ca fundament al unei culturi/educatii bazate pe imagine. Aprecierea rolului social al limbajului audiovizual ca resort de comunicare si sursa de experiente artistice.
Competențe transversale	Identificarea oportunitatilor de formare continua si valorificarea eficienta a resurselor si a tehnicilor de invatare pentru propria dezvoltare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Filme importante și regizori semnificativi din istoria cinematografiei maghiare, cu focus special pe ultimele decenii ale secolului.
7.2. Obiectivele specifice	Clarificarea noțiunilor de bază cu privire la înțelegerea problemelor politicii culturale și a tendințelor stilistice specifice statelor est-europene.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
01. Introducere. Curente și generații în istoria filmului maghiar	prelegere participativă	2 ore
02. Filme de autor, opere de autor, perioade de autori	prelegere participativă	2 ore
03. Forma narativă parabolică: un clasic național – Miklós Jancsó	prelegere participativă	2 ore
04. Stilul documentar și filmele de ficțiune în anii '70	prelegere participativă	2 ore
05. Modificarea convențiilor stilistice de reprezentare în anii '80	prelegere participativă	2 ore
06. Filmele stilului grotesc și transparent (Gábor Body, Miklós Erdély, Péter Gothár)	prelegere participativă	2 ore
07. Configurarea violenței în filmele anilor '80	prelegere participativă	2 ore
08. Tendințe și curente în filmele anilor '90	prelegere participativă	2 ore
09. Opera lui Béla Tarr și „seria neagră”	prelegere participativă	2 ore
10. Privire la generația și filmele secolului XXI	prelegere participativă	2 ore

Bibliografie

Balogh Gyöngyi–Gyürey Vera–Honffy Pál: *A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004.

Balogh Gyöngyi–Király Jenő: „*Csak egy nap a világ...*” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Magyar Filmintézet, Budapest, 2000.

Bódy Gábor: A fiatal magyar film útjai. In: Peternák Miklós (szerk.): *Végtelen kép. Bódy Gábor írásai*. Pesti Szalon, Budapest, 1996, 48–55.

Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002.

Györfly Miklós: A tizedik évtized. A kilencvenes évek magyar játékfilmje. In: Györfly Miklós: *A tizedik évtized*. Palatinus–Magyar Nemzeti Filmarchívum, Budapest, 2001. 257–371.

Hankiss Elemér: A Jancsó-filmek motívumrendszere. In: Bíró Yvette (szerk.): *Filmkultúra 1965–1973. Válogatás*. Századvég, Budapest, 1991. 138–148.

Kovács András Bálint: Öntudatlan rétegek. Ábrázolási konvenciók átalakulása a hetvenes évek magyar filmjeiben. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002, 183–239.

Kovács András Bálint: A történelmi horror. Az erőszak ábrázolása a nyolcvanas évek magyar filmjeiben. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 283–298.

Kovács András Bálint: Egy nemzeti klasszikus: Jancsó Miklós. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 299–313.

Kovács András Bálint: Nyolcvanas évek: a romlás virágai. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 240–282.

Kovács András Bálint: Tarr szerint a világ. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 314–339.

Kovács András Bálint: Új kiútatlanság. Fiatal filmesek. In: *Filmvilág*, 90/4. 4–7.

Magyar Bálint: *A magyar némafilm története. Némafilmgyártás 1896–1931*. Palatinus, Budapest, 2003.

Szilágyi Ákos: Az elmesélt Én. Az „új érzékenység” határai. In: *Filmvilág*, 85/7. 27–29.

Szilágyi Gábor: *Életjel. A magyar filmművészet megszületése 1954–56*. Magyar Filmintézet, Budapest, 1994.

Szánó Vince (szerk.): *Budapesti Iskola: magyar dokumentum-játékfilmek 1973–1984*. MADE, Budapest, 2005.

01. Introducere; stabilirea cerințelor. Szöts István: <i>Emberek a havason</i> (1941)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
02. Antecedentele filmului maghiar modern. Fábri Zoltán: <i>Körhinta</i> (1955), Máriássy Félix: <i>Külvárosi legenda</i> (1957)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
03. Modernismul anilor '60. Jancsó Miklós: <i>Oldás és kötés</i> (1963), <i>Szegénylegények</i> (1965)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
04. Estetismul anilor '70. Makk Károly: <i>Szerelem</i> (1970), Huszárik Zoltán: <i>Szindbád</i> (1971)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
05. Anii parabolelor. Gaál István: <i>Magasiskola</i> (1970), Kósa Ferenc: <i>Nincs idő</i> (1972)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
06. Formele documentarismului. Dárday István: <i>Jutalomutazás</i> (1974), Schiffer Pál: <i>Cséplő Gyuri</i> (1978)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
07. Filmele studioului Balázs Béla. Bódy Gábor: <i>Amerikai anzix</i> (1975), Erdély Miklós: <i>Verzió</i> (1979)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
08. Perioada de tarnziție a anilor '70-'80, și noul sensibilism. Jeles András: <i>A kis Valentino</i> (1979), <i>Álombrigád</i> (1983)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
09. Noul academism. Szabó István: <i>Mephisto</i> (1981), Xantus János: <i>Eszkimó asszony fázik</i> (1983)	studiu de caz, dezbatere	2 ore
10. Filmele seriei negre. Tarr Béla: <i>Kárhozat</i> (1987), Enyedi Ildikó: <i>Az én XX. századom</i> (1988), Fehér György: <i>Szürkület</i> (1990)	studiu de caz, dezbatere	2 ore

Bibliografie

Balogh Gyöngyi–Gyürey Vera–Honffy Pál: *A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2004. 57–65; 69–91; 110–013.

Barabás Tibor: *Körhinta*. Új magyar film. In: *Szabad Nép*, 1956/2/5.

Bódy Gábor: A fiatal magyar film útjai. In: Peternák Miklós (szerk.): *Végtelen kép. Bódy Gábor írásai*. Pesti Szalon, Budapest, 1996. 48–55.

Bódy Gábor: *Amerikai anzix*. In: Peternák Miklós (szerk.): *Végtelen kép. Bódy Gábor írásai*. Pesti Szalon, Budapest, 1996. 193–196.

Czirják Pál: „Sötétség, ragyogás.” Filmszerűség, áttetszőség Jeles András *A kis Valentino* című filmjében. In: *Metropolis*, 2004/4. 8–31.

Erdély Miklós: *Amerikai anzix*. In: Erdély Miklós: *A filmről*. Balassi–Tartóshullám–Intermédia, Budapest, 1995. 186–189.

Fazekas Eszter–Pintér Judit: Szöts István. In: *Metropolis*, 1998/02. 48–63. (i.)

Forgács András: A besorolhatatlan – Enyedi Ildikó In: Zalán Vince (szerk.): *Magyar filmrendezőportrék*. Osiris, Budapest, 2004. 266–286.

Gelencsér Gábor: „A megszerzett bizonytalanság.” Rend és káosz Jancsó Miklós művészetében. In: Gelencsér Gábor: *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus, Budapest, 2005. 155–163.

Gelencsér Gábor: A parabolikus forma. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 127–143

Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 58–89.

Gelencsér Gábor: A transzparens stílus. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 382–406.

Gelencsér Gábor: Fikciós dokumentumfilmek. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 244–276.

Gelencsér Gábor: Filmtagadás. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 406–414.

Gelencsér Gábor: *Forradalmi mitó(ideo)lógia. Kósa Ferenc történelmi parabolái*. (i.)

Gelencsér Gábor: Miért szép? *A Szerelem és a hetvenes évek magyar filmművészete*. In: *Metropolis*, 1999/3. 98–108.

Gelencsér Gábor: Tárt elhatároltság. Mészöly Miklós és Gaál István, avagy a „tettenérés magasiskolái.” In: *Metropolis*, 2005/3. 64–73.

Gelencsér Gábor: Tértudat. A Jancsó-filmek térszemlélete. In: Gelencsér Gábor: *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus, Budapest, 2005. 164–169.

Gelencsér Gábor: Új nemzedékek, alkotócsoportok, programok. In: Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Osiris, Budapest, 2002. 43–57.

Györffy Miklós: A láthatatlanság képei – Fehér György. In: Zalán Vince (szerk.): *Magyar filmrendezőportrék*. Osiris, Budapest, 2004. 113–130.

Györffy Miklós: A lélek halott vidékei. In: Györffy Miklós: *A tizedik évtized. A magyar játékfilm a kilencvenes években és más tanulmányok*. Palatinus, Budapest, 2001. 226–244.

Györffy Miklós: A *Liliomfitől az Utolsó kéziratig*. Makk Károly és a magyar irodalom. In: Györffy Miklós: *A tizedik évtized. A magyar játékfilm a kilencvenes években és más tanulmányok*. Palatinus, Budapest, 2001. 205–225.

Györffy Miklós: Századvégeink. In: Györffy Miklós: *A tizedik évtized. A magyar játékfilm a kilencvenes években és más tanulmányok*. Palatinus, Budapest, 2001. 245–256.

Hirsch Tibor: *Körhinta*. (i.)

Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 252–254.

Kovács András Bálint: A történelmi hamera. Az század ébészlete a magyar filmekben. In: Kovács András

Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 283–298.

Kovács András Bálint: Egy nemzeti klasszikus: Jancsó Miklós. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 299–313.

Kovács András Bálint: Nyolcvanas évek: a romlás virágai. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 240–282.

Kovács András Bálint: Tarr szerint a világ. In: Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 314–339.

Kracauer, Siegfried: *Caligariól Hitlerig. A német film pszichológiai története*. Magyar Filmintézet, Budapest, 1991. 71–73.

Margitházi Beja: „Csordapásztorok midőn...” Transzilván transzcendencia és képpoeitika az *Emberek a havasonban*. In: *Metropolis*, 1998/02. 102–111. (i.)

Mészöly Miklós: *A tágasság iskolája*. (i.)

Mészöly Miklós: *Magasiskola*. (i.)

Nemes Károly: Máriássy Félix. In: Nemes Károly: *A magyar filmművészet története 1957 és 1967 között*. Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, Budapest, 1978. 145–157.

Szekfű András: *Fényes szelek, fűjjátok! Jancsó Miklós filmjeiről*. Magvető, Budapest. 1974. 35–42; 51–66.

Szilágyi Gábor: *Életjel. A magyar filmművészet megszületése 1954–56*. Magyar Filmintézet, Budapest, 1994.

Vincze Teréz: Tájébrázolás Gaál István filmjeiben. In: *Metropolis*, 2005/3. 50–63.

Zalán Vince (szerk.): *Budapesti Iskola: magyar dokumentum-játékfilmek 1973–1984*. MADE, Budapest, 2005.

Zsugán István: *A Budapesti tavasztól – a Kötelékig*. Máriássy Félix. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 87–92.

Zsugán István: A filmnyelvi kísérletektől az újnarratívásig – Bódy Gábor. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 439–447.

Zsugán István: A magánélet dokumentumai. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 310–313.

Zsugán István: A *Szerelem* forgatása közben. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 139–143.

Zsugán István: A *Szindbád* dialógtechnikája. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 205–208.

Zsugán István: A *Szindbád* forgatása közben. In: Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet 1964–1994*. Osiris–Századvég, Budapest, 1994. 162–166.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

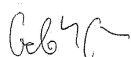
A. Condiții de îndeplinit pentru prezentarea la evaluare: prezență, activitate seminar

B. Criterii, metode și ponderi în evaluare:

Tip activitate		10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs			scris	60%
10.5.	Seminar		referat	30%
	Laborator			
	Proiect			
10.6. Standard minim de performanță 45%				

Data completării
10.09.2015

Semnătura titularului de curs
conf. univ. dr. Gelencsér Gábor

Semnătura titularului de seminar
asist. univ. drd. Boné Ferenc

Data avizării în departament
15.09.2015

Semnătura directorului de departament
prof. univ. dr. Pethő Ágnes

